

Heerhugowaard Stad van kansen

Bestuursdienst / advies aan Burgemeester en Wethouders

Reg.nr: BW13-0603 Casenr.: Cbb130568 B&W d.d. 12-11-2013	Sector/afd.: Concernstaf/Concernstaf Steller/tst.: I. Harmsen/ 271	Portefeuillehouder: Agenda: Actieve informatieplicht: Subsidie mogelijk: - aangevraagd - toegekend	L.H.M. Dickhoff openbaar Nee Nee
--	---	--	---

Onderwerp: Notitie financiële beleidskaders bij centralisaties en samenwerkingen

Probleemstelling: Er spelen diverse ontwikkelingen op het gebied van centralisatie en samenwerking. Daarbij zijn er op het gebied van financiële sturing ontstaan er diverse vragen. Deze vragen worden telkens per dossier opgepakt. Uitwisseling is er slechts op een enkel dossier. Bijgaande notitie heeft als doel een algemeen financieel beleidskader te definiëren en bevat de uitwerking van het financiële basismodel, uitgangspunten en technische financiële spelregels bij samenwerkingen.

Concept besluit (max. 10 regels) Het college besluit kennis te nemen van de notitie financiële beleidskaders bij centralisaties en samenwerkingen

	S	B	W	W	W	W	W	B&W d.d.	Embargo tot:	
Akkoord/Vka								12-11-2013	Nee	
Bespreken								Nummer: 006		
Beslissing	CONFORM									
Opmerking										
Advies van commissie:								Raadsbehandeling		
Ter inzage voor:	CieMI							Begrotingswijziging:	Nee	
Kopie besluit naar:								-> Steller zorgt voor verstrekking kopieën.		

BESTUURSDIENST / ADVIES AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

Onderwerp: Notitie financiële beleidskaders bij centralisaties en samenwerkingen

Bevat het advies alle elementen? Raadpleeg hiervoor de checklist voor B&W-adviezen

Toelichting:

Aanleiding en achtergrond

Aanleiding voor het opstellen van voorliggende notitie financiële beleidskaders bij centralisaties en samenwerkingen was een verzoek van burgemeester Han ter Heegde (in zijn rol van AB-lid VR NHN) en de H2A-directies. Achtergrond voor het verzoek zijn diverse ontwikkelingen op het gebied van centralisatie van taken en regionale samenwerking. Voorbeelden hiervan zijn de nog lopende regionalisering van de brandweer en de recent afgeronde vorming van de regionale uitvoeringsdienst (RUD's). Daarnaast zijn organisatieveranderingen op het gebied van bedrijfsvoering en (kern-)taken binnen gemeenten aan de orde van de dag, zoals uitbesteding van ICT en belastingsamenwerking. Recent is daar het besluit van de gemeenten Langedijk, Alkmaar en Heerhugowaard bijgekomen om te komen tot een gezamenlijk Shared Service Center.

Elke vorm van centralisatie en regionale samenwerking kent zijn eigen dynamiek. Op het gebied van financiële sturing ontstaan er diverse vragen. Wat is het effect ervan op tarieven en overhead? Ontstaan er frictiekosten? Ontvlechtingskosten? Desintegratiekosten? Hoe gaan we om met personeel, bedrijfsmiddelen en huisvesting? Hoe gaan we om met risico's en financiële buffers?

Besluitvormingsprocessen kunnen moeizaam verlopen door verschil van inzicht tussen de partners, verschillen in kostensystemen, interpretatie, politiek en emotie. Bij alle vormen van centralisatie en samenwerking ontstaan vragen rondom financiën. Deze vragen worden telkens per dossier opgepakt. Uitwisseling is er slechts op een enkel dossier.

Hulpmiddel bij het beantwoorden van al deze vragen is een algemeen financieel kader, met heldere definities en modellen, op basis waarvan alle partijen dezelfde taal spreken en hun kosten inzichtelijk maken. Ongeacht de vorm van samenwerking of centralisatie. Deze notitie (Bij13-xxx) heeft als doel dit algemeen financieel beleidskader te definiëren en bevat de uitwerking van het financiële basismodel, uitgangspunten en technische financiële spelregels bij samenwerkingen. Op basis van een algemeen kader is het mogelijk om steeds dezelfde spelregels te volgen in samenwerkingstrajecten. Het beleidskader is vertaald in een financiële rekentool waarmee de gegevens worden verzameld en doorgerekend ten behoeve van het opstellen van de exploitatiebegroting, de meerjarenraming en de projectbegroting (eenmalige kosten).

Toepassing van dit model biedt **inzicht** op alle kostenonderdelen voor de nieuwe samenwerkingsorganisatie en de latende organisaties in:

- Wat is het effect op tarieven en overhead?
- Ontstaan er ontvlechtingskosten (frictie, desintegratie)?
- Hoe brengen we dit goed in beeld (zowel vanuit perspectief nieuwe organisatie/GR en deelnemers)?
- Welke keuzes heb ik als bestuurder en beslisser?

Onderdelen notitie financiële beleidskaders bij centralisaties en samenwerkingen

De notitie bestaat uit 3 hoofdonderdelen:

- Definities van kosten / kostensoorten en begrippenkader ("piofach" functies, overhead, frictie, ontvlechting en desintegratie);
- Werkwijze om kosten, zowel incidenteel als structureel, inzichtelijk te maken (rekenmodel in excel, met kengetallen);
- Stappenplan gebruik financieel beleidskader.

Daarnaast is er een financiële rekentool opgesteld om het effect op tarieven en overhead, ontvlechtingskosten etc. in beeld te brengen.

Eerste (casus-) uitwerking

Zoals in de inleiding is toegelicht is één van de opdrachtgevers burgemeester Han ter Heegde. In het traject regionalisering van de brandweer was behoefte aan éénduidigheid over de wijze waarop overhead en frictiekosten worden berekend. De projectgroep OOV en frictiekosten, (één van de projectgroepen die door de VR is samengesteld i.h.k.v. de regionalisering, bestaande uit vertegenwoordigers van de VR NHN en collega's van gemeenten) heeft ingestemd met de toepassing van deze notitie en dit model in het kader van de regionalisering van de brandweer. Daarmee is de eerste uitwerking op basis van deze notitie en rekentool geborgd. Eventuele kinderziektes en praktische problemen in de rekentool kunnen al werkende weg uit het model worden gehaald. De stellers van notitie en rekentool zijn beiden in de projectgroep OOV en frictiekosten vertegenwoordigd.

Communicatie/ klankbord

Voorliggende notitie en model is al een aantal keer onder besproken met/ onder de aandacht gebracht bij collega's in de regio:

- Projectgroep OOV frictiekosten en overhead – 17 september
- Overleg coördinatoren GR regio Kennemerland – 18 september
- Controllersoverleg ICT samenwerking regio Alkmaar – 25 september
- Kring Financiën Overleg Westfriesland – 9 oktober
- H2A directieoverleg – 14 oktober
- Secretarissenoverleg regio Alkmaar (SORA) – 14 oktober
- Adviesgroep GR – 16 oktober
- Klankbordgroep controllers VR – eind oktober
- Kring gemeentesecretarissen WF – 1 november

De notitie is tot nu toe positief ontvangen en wordt gezien als een aanvulling op het al beschikbare instrumentarium. In het SorA is afgesproken dat notitie en rekentool ter kennisname zal worden aangeboden aan de colleges van B&W. Tegelijkertijd zal het (via de adviesgroep GR-en) ook worden verspreid onder de niet SorA-gemeenten.

Bestuurlijke vaststelling

In het SorA van 14 oktober is afgesproken dat de notitie en rekenmodel ter kennisname zal worden aangeboden aan de colleges van B&W. Dit om het bestaan van het model kenbaar te maken. Nadat de eerste casus uitwerking (regionalisering brandweer) is afgerond zal de notitie en rekentool op basis van de eerste ervaringen mogelijk op onderdelen nog worden aangepast. Daarna zal het bestuurlijk traject worden opgestart. Voorgesteld is om, tot het moment van bestuurlijke vaststelling, het gebruik van dit model bij de start van een centralisatie of samenwerkingstraject door de stuurgroep te laten vaststellen.

Bijlagen (Corsan)	Titel/Onderwerp	Naar B&W, Commissie Raad? (invullen welke)	Publiceren op website ja/nee/gesloten
----------------------	-----------------	--	---